

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 85/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 4 Nt 65/2021 zo 6. júla 2022 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 5 Tos 90/2022 z 23. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti [REDAKOVANÉ] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) 12. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 Nt 65/2021 zo 6. júla 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Tos 90/2022 z 23. augusta 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Napadnuté uznesenia navrhuje zrušiť. Taktiež požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu pre toto konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci, ktorý bol napadnutým uznesením okresného súdu odmietnutý. Napadnutým uznesením krajského súdu bola sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu zamietnutá.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že napadnuté uznesenia sú formalistické, bez konkrétnej reakcie na ním vznesené námietky. Poškodená, ak by bola opätovne vypočutá, mohla potvrdiť, že niektoré z trestných činov, za ktoré bol právoplatne odsúdený, nespáchal. Žiadosť o zahľadanie jeho odsúdenia bola jeho právnym zástupcom podaná nezákonne.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami, ktorými bolo rozhodnuté o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy jeho trestného konania.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu:

5. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

6. V zmysle princípu subsidiarity právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

7. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť krajského súdu, ktorú aj využil.

8. Ústavnú sťažnosť v tejto časti bolo preto potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu:

9. Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že označený článok sa *ratio materiae* na prípad sťažovateľa nevzťahuje. Rozhodovanie o návrhu na povolenie obnovy konania nie je rozhodovaním o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Uvedené však nebráni ústavnoprávnemu prieskumu napadnutého uznesenia krajského súdu v zmysle štandardov práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

11. Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol (s. 3), že sťažovateľ už v minulosti podal návrhy na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci na základe tých istých skutočností a dôkazov, ktoré boli opakovane preskúmané okresným súdom aj krajským súdom (uznesenie okresného súdu č. k. 5 Nt 11/2021 z 25. augusta 2021 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3 Tos 118/2021 z 3. novembra 2021, ako aj uznesenie okresného súdu č. k. 5 Nt 23/2020 z 11. decembra 2020 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3 Tos 12/2021 z 10. februára 2021). V tomto svojom (treťom) návrhu sťažovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by neboli predmetom jeho predchádzajúcich návrhov na povolenie obnovy konania. Pokiaľ ide o konkrétne tvrdenia sťažovateľa, teda ním prezentované skutočnosti alebo dôkazy skôr neznáme v zmysle § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, krajský súd poukázal na skutočnosť, že poškodená bola vypočítaná už v pôvodnom trestnom konaní, preto pri jej výpovedi nemôže ísť o nový dôkaz súdu skôr neznámy. Podanie návrhu na zahľadanie odsúdenia obhajcom bez splnomocnenia taktiež nie je novou skutočnosťou v zmysle označeného zákonného ustanovenia, čo okresný súd aj krajský súd opakovane konštatovali už pri predchádzajúcich návrhoch sťažovateľa.

12. Ústavný súd konštatuje, že citované závery krajského súdu sťažovateľ pred ústavným súdom nijakým relevantným spôsobom nespochybnil, len opätovne odkázal na svoju argumentáciu, že poškodená by mohla (teraz) vypovedať inak.

13. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

14. Navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, možno ustanoviť právneho zástupcu za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to (1) ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a (2) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

15. Odhliadnuc od prípadného splnenia prvej podmienky, ktoré nebolo pred ústavným súdom preukázané, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v tomto prípade už na prvý pohľad nie je splnená druhá podmienka na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže na základe už uvedeného ide u sťažovateľa o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

16. Ústavný súd preto žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu